

נוטל וזורק ובלבד שלא ימלול –

He may take it and throw it, provided that he does not squeeze

OVERVIEW

The בריתא (which permits כליו בשבת) cites the view of אבא שאול that one may pick up and throw away a כינה provided he does not squeeze it. The issue which תוספות addresses here is why he is not permitted to squeeze it.

נראה לפרש דאבא שאול כרבנן¹ וגזר מלילה דכינה אטו מלילה דפרעוש –

It seems to תוספות that the explanation is that אבא שאול agrees with the רבנן (that there is no חיוב for killing a כינה), but nevertheless he decreed against squeezing a כינה on account of maybe he will do מלילה by a פרעוש –

ומלילה דפרעוש שמא יהרוג וכולה חדא גזירה היא² –

And מלילה of a פרעוש is forbidden מדרבנן out of concern that perhaps he will kill it (for which there is a חיוב according to everyone) and all this (מלילה דפרעוש שמא יהרוג and מלילה דכינה אטו מלילה דפרעוש) is one decree.

תוספות cites רש"י's explanation:

ורש"י פירש³ דרבבי אליעזר סבירא ליה –

And רש"י explained that אבא שאול, who prohibits מלילה דכינה, agrees with ר"א that there is a חיוב for killing a כינה. Therefore we are גוזר מלילה דכינה because שמא אסור מדאורייתא which is יהרוג.

פירש"י questions תוספות:

וקשה⁴ דמשמע דרבי אליעזר סבירא ליה דלפלות נמי אסור –

And there is a difficulty with this explanation, for it seems from the גמרא previously, that ר"א maintains that it is even forbidden to be מפלה –

דקאמר לעיל לא יפלה שמא יהרוג ור' אליעזר היא⁵ –

For the גמרא previously stated (according to one side of the query) that לא מפלה is because of the concern that perhaps he will kill it and the משנה

¹ It will become apparent shortly why תוספות maintains that אבא שאול is כרבנן and not כר"א. See footnote # 4.

² When the גזירה on מלילה דפרעוש the חכמים included initially also מלילה דכינה in the same גזירה, for if there would be no אסור on מלילה דכינה the אסור of מלילה דפרעוש could not be enforced.

³ בד"ה מולל.

⁴ See footnote # 1. This is why תוספות explains that אבא שאול כרבנן.

⁵ However, according to תוספות that אבא שאול כרבנן it is understood that it is permitted to be מפלה, because the גזירה (כולה חדא) was made only by מלילה but not for לפלות. See 'Thinking it over' # 1.

אבא שאול (which states לא יפלה) **is according to ר"א**; so how can we say that אבא שאול agrees with ר"א that there is a חיוב מדאורייתא to kill כנים, for then אבא שאול should maintain that it is אסור to be מפלה just like ר"א because שמא יהרג, but the ברייתא of אבא שאול maintains that you may be מפלה כליו..

פירש"י however offers a defense for תוספות

ומיהו יש לומר⁶ דלעיל לא קאי הכי:

However one can say, that previously the גמרא did not remain this way; that לא יפלה is because of שמא יהרג and ר"א היא; rather the גמרא concluded that לא יפלה is only because of שמא יטה, and therefore it is possible that by day everyone agrees (even ר"א) that it is מותר to be מפלה, for we are not יהרג שמא גזר.

SUMMARY

גזר מלילה שמא maintains that ר"א agrees with אבא שאול and is therefore רש"י; while תוספות maintains that אבא שאול כרבנן and that the גזירה of מלילה by שמא יהרג because פרעוש by מלילה with חדא גזירה is a כינה.

THINKING IT OVER

1. According to תוספות we find that אבא שאול prohibits מלילה by כנים because of a גזירה (לגזירה) of פרעוש. However there is no גזירה (לגזירה) regarding איסור לפלות פרעוש שמא יהרג because of the כנה. ⁷ Why the difference?!⁸

2. תוספות first asks a question on רש"י (שמא יהרג ור"א היא) (from רש"י) and later rescinds it.⁹ What did תוספות think initially; did תוספות not know that the מסקנא is because of שמא יטה?!¹⁰

3. According to the ריב"א¹¹ that רבה would kill a כנה (only) on a weekday (but not on שבת); why could we not say that this ברייתא (of את כליו וכו') (המפלה את כליו וכו') is discussing a פרעוש and אבא שאול is הריגה אטו? ¹²

⁶ See 'Thinking it over' # 2.

⁷ See footnote # 5.

⁸ See שפ"א.

⁹ See footnote # 6.

¹⁰ See חפץ ה' (לר' חיים בן עטר בעל אור החיים).

¹¹ See following ד"ה רבה תוספות.

¹² See [שבת רבה that פרש"י why this question is not according to מהרש"א הארוך] מהרש"א.